

INHOUDSOPGAVE

Pagina 1/2

De rol van jongerenwerk binnen Ketenaanpak Jeugd

Pagina 3

Eerste zeef bij vroegsignalering: Maatschappelijk werk Jeugd

Sibbele Wignand, directeur jongerenwerk Holland Rijnland: “Ons jongerenwerk heeft een duidelijke plek in de ketenaanpak jeugd”

Als centraal baken tussen de jongeren, helpt het jongerenwerk jongeren op weg naar volwassenheid. Door hen te begeleiden, een luisterend oor te bieden, te activeren en samen met de doelgroep een veelvoud van (sport)activiteiten te ontwikkelen die jongeren aanspreken. De kracht van het jongerenwerk zit hem in het feit dat de jongerenwerkers letterlijk tussen de jongeren staan en samen met hen zoeken naar oplossingen voor sociale vraagstukken.

Sibbele Wignand is eindverantwoordelijk voor het werk van Stichting Jeugd & Jongerenwerk Holland Rijnland, een zelfstandig onderdeel van Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland. Zijn werkgebied beslaat de steden Leiden, Voorschoten, Oegstgeest, Nieuwkoop, Noordwijk, Kaag en Braasem en vanaf het najaar Rijnwoude. Zijn doel is om jongeren in hun ontwikkeling naar volwassenheid op weg te helpen en een stem te geven. Het gaat hierbij vaak om jongeren die net (vroegtijdig) van school komen waarbij de kans bestaat dat zij in het grijze gebied verdwijnen. Samen met een team van jongerenwerkers, sportjongerenwerkers, jongeren-talenten, specifiek opgeleide individuele coaches – veelal opgeleide mensen afkomstig uit de directe omgeving van de doelgroep – en pluscoaches zet Sibbele zich in om deze jongeren, vooral door vele vormen van maatschappelijke participatie, georganiseerd vanuit het jongerenwerk de goede kant van de samenleving op te krijgen. Participatie, preventie en veiligheid vormen hierbij sleutelwoorden.

Vraaggericht

Het jongerenwerk van Stichting Jeugd en Jongerenwerk Holland Rijnland beschikt over specialismen voor het vindplaatsgericht werken met jongeren en de omgeving op gebieden als: ambulante- en accommodatiegericht werk, sport, opbouwwerk, individuele trajectbegeleiding, individuele coaching, talentontwikkeling en jeugdparticipatie. “We werken vraaggericht en zoeken samen met jongeren naar oplossingen voor tal van sociale vraagstukken in hun ontwikkeling naar volwassenheid”, aldus Sibbele. “We werken op straat, ook met lokale mensen waardoor je jongeren namelijk écht kunt bereiken en hen de juiste individuele coaching kunt bieden.” Jongerenwerk probeert het risico op het ontwikkelen van problemen thuis, op school of in de vrije tijd zo klein mogelijk te maken. Het probeert een weg terug te bieden voor jongeren die al in de problemen zijn geraakt of dat juist te voorkomen.

> lees verder op de volgende pagina

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de projectgroep Ketenaanpak jeugdbeleid-jeugd zorg Zuid-Holland Noord.

Redactie:

Bronja Nijk

Mieke Hogervorst

Voor meer informatie of vragen over de inhoud, kunt u mailen naar:

ketenaanpakjeugd@hollandrijnland.net

Tekst en ontwerp:

Muralto Tekstontwerp

Irene de Muralto

info@muralto.nl

Illustratie:

Studio Vonk

< vervolg van pagina 1

SOOS

Het jongerenwerk ontwikkelt tal van activiteiten om jongeren te betrekken bij de maatschappij. Volgens Sibbele wordt regelmatig de schuld van allerlei problemen bij de jongeren gelegd, veelal onterecht. "Het is vaak een wisselwerking. Jongeren die klein behuisd zijn, of problemen thuis hebben, zoeken elders hun heil, meestal buiten op een plek waar lotgenoten elkaar kunnen ontmoeten. Dat dit soms gepaard gaat met lawaai laat zich raden, maar dat wil niet zeggen dat elke jongere dat doet om de buurt te terroriseren. Integendeel, de meeste jongeren zijn in het beginsel echt wel bereid het gesprek aan te gaan, maar als ze iedere keer bekeurd worden voor huisvredebreuk of overlast dan houdt het snel op. We hebben nu zeven plekken in Leiden waar jongeren elkaar ontmoeten: de SOOS. En wat begon als een plek in buurthuizen, is in een aantal gevallen uitgroeid tot volwaardige wijkgerichte jongerencentra waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en de ruimte krijgen." Hier werken jongerenwerkers, coaches, sportjongerenwerkers en streetcoaches samen met verschillende disciplines zoals wijkagenten, onderwijs en gemeentelijke instanties aan een verbeterde leefbaarheid en meer kansen en mogelijkheden voor de jeugd van de wijk.

Talenten op het speelveld

Een van de activiteiten is het zogeheten Talent on Playground. TOP is een project dat is ontstaan in Leiden op initiatief van het jongerenwerk in samenwerking met het ROC/sport en bewegen Leiden en de Krajicek Foundation. TOP is erop gericht samen met jongeren uit de wijk overlast in de wijk te verminderen en te werken aan leefbaarheid. Uitgangspunt is dat jeugd vaak vanuit verveling overlast veroorzaakt op straat, met als gevolg onveiligheidsgevoelens bij buurtbewoners en klachten bij gemeente en politie. Uit de doelgroep worden talenten gerecrueteerd die door ons begeleid en gecoacht worden om sportactiviteiten in de wijk te organiseren "Sport is een leuke en zinvolle bezigheid en we organiseren hier vaak onderlinge toernooitjes", vervolgt Sibbele. "Bijzonder aan TOP is dat de talenten uit de groep jongeren naar voren worden gehaald en als rolmodel

worden ingezet om in de wijk sportieve activiteiten te begeleiden. Zij krijgen een vergoeding voor hun werk en worden door ons opgeleid. De talenten zijn bezig met iets wat ze echt leuk vinden en ondertussen heeft het een heel positief effect op andere jongeren in de wijk. Ik geloof erin dat je mensen pas kunt laten integreren als je hen ook daadwerkelijk een volwaardige positie geeft. TOP is hiervan een (van meerdere) goed voorbeeld."

Verbinding

"Wij hebben als doel de verbinding te zijn tussen jongeren die dat nodig hebben en de samenleving", eindigt Sibbele. "Omdat wij rechtstreeks contact hebben met de jongeren en midden in de wijk zitten, weten we heel goed wat er speelt. We sturen niet, maar begeleiden en zoeken samen met jongeren naar oplossingen. Door onze rol kunnen we ook een link leggen naar andere partijen. Wij slaan de brug tussen jongeren en instanties, variërend van voetbalverenigingen en de wijkagent, tot scholen, hulpverleners en het veiligheidshuis." Dit markeert de plaats van het jongerenwerk in de ketenaanpak jeugd.

Jongerenwerk en Ketenaanpak Jeugd

Naar aanleiding van ons lezersonderzoek ontvingen we ook reacties of er meer aandacht besteed kan worden aan jongerenwerk. Dit was de eerste bijdrage van jongerenwerk aan de nieuwsbrief Ketenaanpak Jeugd. In Holland Rijnland zijn meer instellingen voor jongerenwerk die in volgende edities aan bod zullen komen.

Maatschappelijk Werk Jeugd: eerste zeef bij vroegsignalering op scholen

Ze werken drempelverlagend, zijn vriendelijk, handelingsgericht en beschikken over een breed netwerk van hulpverleners. De Maatschappelijk Werkers Jeugd doen er alles aan om jongeren die ergens mee zitten verder te helpen.

Het zorgaanbod van Kwadraad in de Duin- en Bollenstreek voor de jeugd bestaat onder meer uit: Maatschappelijk Werk Jeugd (MWJ) van 0-12 en 12+, Jeugd Preventie Plan (JPP) en Opvoed Adviespunt. Het MWJ 12+ fungeert als eerste zeef bij vroegsignalering binnen het voortgezet onderwijs. Juist dankzij deze vroegsignalering kunnen risicojongeren op een laagdrempelige manier begeleid worden. Het MWJ brengt problemen in kaart en pakt deze aan, problemen die anders wellicht pas in een later – en daarmee moeilijker – stadium naar voren zouden komen.

Snel inventariseren

MWJ'er Sandra Ruigrok werkt acht uur per week op het Rijnlands Lyceum in de Duin- en Bollenstreek en neemt deel aan het Zorg Advies Team van de school. Dit ZAT komt zes keer per jaar bij elkaar.

“Als MWJ'er krijg ik natuurlijk veel kinderen te zien, maar het gaat daarbij om kortdurende hulpverlening”, vertelt Sandra. “Je moet snel kunnen inventariseren waarbij je maximaal drie tot vier gesprekken met de jongere in kwestie voert. Aan de hand van de gesprekken en de hulpvraag kijken we of een jongere wellicht doorverwezen moet worden of dat de gesprekken op zich al voldoende zijn om zelf verder te kunnen.”

Sandra heeft goede ervaringen met de school. “Meestal komen de kinderen via de docenten bij mij. Zij zijn ook de eersten die merken of het wel goed gaat met een leerling; vaak zijn cijfers die plotseling achteruit gaan, een indicatie dat er meer aan de hand is. De mentoren maken dan

een afspraak voor de leerling met mij. De docenten op het Rijnlands Lyceum zijn alert en signaleren goed. Dat maakt de samenwerking erg prettig.”

Doorverwijzen

De begeleiding van de MWJ'er stopt in principe na drie gesprekken. Afhankelijk van de (zwaarte van de) problematiek wordt eventueel doorverwezen naar JPP, GGZ of Bureau Jeugdzorg. “Zo heb ik onlangs een meisje dat net haar HAVO heeft afgerond, en dus niet meer bij het MWJ terecht kan, doorverwezen naar het JPP”, vervolgt Sandra. “Zij wil vooral wat assertiever worden en heeft derhalve behoefte aan verdere, maar kortdurende, ondersteuning. Bij het JPP krijgt zij de boost die zij nodig heeft om goed beslagen ten ijs haar vervolgopleiding in te gaan.”

ZAT

“Na de gesprekken en eventuele doorverwijzing, zit mijn werk er dus in principe op”, eindigt Sandra. “Maar via het ZAT kan ik de jongere in kwestie toch nog een beetje volgen. En dat is heel fijn; je wilt toch weten of het goed met hem of haar gaat. In het ZAT bespreken we samen welke zaken slagvaardiger aangepakt kunnen worden. Als een jeugdige bijvoorbeeld een eetprobleem heeft, bespreken we wat de beste werkwijze is, wie dat oppakt, welke samenwerking er eventueel gezocht moet worden en op welke wijze afstemming plaatsvindt.”

Zat en Zorgteam

Het ZAT is een bovenscholse multidisciplinair overleg van hulpverleners op het gebied van onderwijs, ontwikkeling en zorg voor kinderen en gezinnen. Mentoren van ingebrachte leerlingen worden uitgenodigd voor het overleg. Het Zorgteam daarentegen is een nieuw concept in de Duin- en Bollenstreek en maakt deel uit van de basiszorg binnen scholen. Het Zorgteam bestaat uit de zorgcoördinator, MWJ'er en de gedragsdeskundige van de school. Het zorgteam gaat naar verwachting komend schooljaar van start.

Benno Wiggers, directeur Samenwerkingsverband VO/SVO Duin- en Bollenstreek en lid van de projectgroep ketenaanpak Jeugdbeleid.

